

Vlaams
Parlement

ingediend op **12-A** (2014) – Nr. 2
11 februari 2015 (2014-2015)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën en Begroting
uitgebracht door Jan Bertels

over het advies van de
Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
over het begrotingsbeleid 2015
van de Vlaamse Gemeenschap

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Hofkens.

Vaste leden:

de heren Matthias Diependaele, Jan Hofkens, Jos Lantmeeters, de dames Lieve Maes, Grete Remen, de heer Paul Van Miert;

de heer Jenne De Potter, mevrouw Katrien Schryvers, de heren Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;

de heer Bart Somers;

de heren Jan Bertels, John Crombez;

de heer Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

de heer Piet De Bruyn, mevrouw Annick De Ridder, de heren Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;

de heren Robrecht Bothuyn, Dirk de Kort, Ward Kennes, mevrouw Katrien Partyka;

de heren Rik Daems, Willem-Frederik Schiltz;

de dames Michèle Hostekint, Güler Turan;

de heer Wouter Vanbesien.

Toegevoegde leden:

mevrouw Barbara Bonte.

Documenten in het dossier:

12-A (2014) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

INHOUD

1. Toelichting door de SERV	4
2. Reactie van Vlaams minister Annemie Turtelboom	5
3. Discussie	7
Bijlage: Berekening structureel saldo	13

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) over het begrotingsbeleid 2015 van de Vlaamse Gemeenschap op haar vergadering van 21 oktober 2014.

1. Toelichting door de SERV

De heer *Pieter Kerremans*, administrateur-generaal van de SERV, schetst de belangrijkste elementen uit het SERV-advies van 7 juli 2014 over de begroting voor 2015. Dat de begroting nominaal in evenwicht is, is een gevolg van de afspraken in het kader van het Belgische stabiliteitsprogramma, dat tegelijk en anders dan voor de gewesten en de gemeenschappen, bepaalt dat de federale overheid volgens een structurele doelstelling wordt opgevolgd.

De norm van een nominaal evenwicht heeft echter als mogelijk ongewenst effect dat bij lagere ontvangsten ingeval van conjunctuurverslechtering, de uitgaven bijkomend beperkt moeten worden. De SERV pleit daarom voor verfijning van de indicatieve verdeling van de saneringsinspanningen per overheidsniveau zonder impact op de totale Belgische inspanning. De raad stelt meer bepaald voor om voortaan ook de inspanningen van gewesten en gemeenschappen structureel te definiëren aan de hand van de parameters die werden gehanteerd bij de opmaak van het stabiliteitsprogramma, waardoor conjunctuurverandering geen impact meer heeft op de reeds aangegane verbintenissen.

Deze verfijning, die elke overheid meer zekerheid geeft over de omvang van haar saneringsinspanning in het volgende jaar en die ook bij de verrekeningen kan aangehouden worden, doet geen afbreuk aan de Europese afspraken, onderstreept hij. De SERV adviseert de Vlaamse Regering deze voorstellen aan het Overlegcomité voor te leggen, aangezien de eenzijdige invoering tot onnodige complicaties zou leiden.

De SERV pleit er alvast wel voor het nominale evenwicht in de mate van het mogelijke te realiseren op een structurele manier. Dat wil zeggen dat bij eenmalige maatregelen ingeval van ongunstige conjuncturele vooruitzichten, moet worden aangegeven hoe hun wegvallen zal worden opgevangen.

Zoals gebruikelijk zal de SERV pas in januari zijn analyse van de begroting 2015 publiceren, maar de raad heeft wel al een eerste analyse gemaakt op basis van elementen uit de Septemberverklaring.

De heer *Erwin Eysackers*, medewerker van de studiedienst van de SERV, gaat dieper in op de belangrijkste van die elementen, met name de verschillen met de begroting 2014 en de nettobeleidsruimte. De analyse onderzoekt in een eerste stap waar de regering zou uitgekomen zijn bij ongewijzigd beleid, en in de tweede welke maatregelen en initiatieven zij nam om haar nominale begrotings-evenwicht te realiseren. Aanvullend bij de uit de Septemberverklaring beschikbare informatie maakte de SERV ook het onderscheid tussen nieuwe en bestaande bevoegdheden en bracht zij saneringsinspanningen in kaart. De spreker bevestigt dat het voor de analyse van de nog onbekende informatie uit de begroting, die nog niet is ingediend, wachten is op januari.

Daarop becommentarieert hij een tabel over de eerste stap. Bij ongewijzigd beleid blijkt dat de budgettaire neutraliteit uit de nieuwe Financieringswet nagenoeg gerealiseerd wordt. Het uitgavencijfer (uit de Septemberverklaring) bedraagt slechts 31 miljoen euro minder dan het op basis van de economische begroting voor september geactualiseerde ontvangstencijfer.

Wat de oude bevoegdheden betreft, is in het cijfer voor de autonome groei van de ontvangsten op grond van de Bijzondere Financieringswet, reeds bijgestuurd volgens de op grond van de vandaag beschikbare informatie verwachte bijsturing in 2015. Voor de andere ontvangsten werden de cijfers uit de Septemberverklaring gevolgd, net als voor de uitgaven. Hij noemt in het bijzonder die voor specifieke technische bijstellingen, die in de komende weken nog moeten duidelijk worden en die ruim 300 miljoen euro bedragen.

Buiten het onderscheid tussen oude en nieuwe bevoegdheden vallen de uitgaven voor sanering, meer bepaald de pendeldotatie aan Brussel, de responsabiliseringsbijdrage aan de federale overheid en andere bijdragen uit de Financieringswet. Het totale bedrag dat de regering had moeten zoeken voor een nominaal evenwicht bij ongewijzigd beleid blijkt 1,061 miljard euro te zijn.

Alle gegevens uit de tweede tabel, over de tweede stap, zijn tot de Septemberverklaring terug te brengen. Het stopzetten van de uitholling van de kostendekingsgraad, allerlei – summier toegelichte – maatregelen en 98 miljoen euro aan uitgaven voor nieuw beleid, leiden samen tot hetzelfde saldo als in de eerste tabel.

Vervolgens wijst hij nog op enkele veranderingen die dateren van na de Septemberverklaring. Om de totale impact van de federale regeerverklaring in beeld te brengen, is het nog te vroeg. Andere vraag is of er nog een federale begrotingscontrole komt in 2014.

De heer *Pieter Kerremans* bespreekt tot slot de conclusies die de sociale partners in consensus meegeven aan de regering. Om te beginnen onderstrepen zij het belang van een duidelijk budgettair kader, dat rekening houdt met het toekomstperspectief. Een structureel gezond begrotingsbeleid binnen de Europese grenzen en afgestemd op de Vlaamse situatie moet de houdbaarheid van de Vlaamse overheidsfinanciën op termijn waarborgen. Hij herhaalt het pleidooi om de nominale doelstellingen te halen door naar een structureel evenwicht te streven. De SERV pleit ook voor een billijke spreiding van de inspanningen over de overheden door een proactieve inbreng van de regering in de Hoge Raad van Financiën (HRF).

Verder is het, met het oog op de genoemde houdbaarheid, aangewezen om voor de periode na 2016 een eigen structurele normering uit te werken. De raad suggereert de mogelijkheid om daartoe een bovengrens in de uitgavendynamiek vast te leggen. De sociale partners bieden hun medewerking aan voor de uitwerking ervan.

Daarnaast onderschrijft de raad de doelstelling van het regeerakkoord om een prestatiebegroting uit te werken, waarbij de nadruk op de inhoudelijke benadering moet liggen.

Tot slot moet het begrotingsproces transparanter worden door onder meer een strikt meerjarig kader. Belangrijke lacunes blijven de informatie over de stand van zaken in de uitgaven voor investeringsprojecten en die over de begrotingsuitvoering in het algemeen, die – ook volgens het Rekenhof – te weinig coherent en volledig is, hoewel zij nochtans essentieel is voor feedback, zeker in het kader van de aangekondigde prestatiebegroting.

2. Reactie van Vlaams minister Annemie Turtelboom

Minister *Annemie Turtelboom* geeft toelichting bij een tabel die toont hoe een nominaal evenwicht in structurele termen er uitziet. In grote lijnen dienen twee correcties te gebeuren, in de cyclische component en voor eenmalige operaties.

De eerste methodologie waardoor de regering zich heeft laten leiden, is die van de HRF. Om de structurele saldi per gemeenschap en gewest te bepalen, wordt in het advies van de HRF vooreerst een cyclisch bestanddeel in het begrotingsaldo van de gezamenlijke overheid bepaald, en wel op basis van de gevoeligheid van de uitgaven van de gezamenlijke overheid ten aanzien van de economische cyclus. Deze werkwijze wordt ook door de Europese Commissie gehanteerd.

De gevoeligheid van de uitgaven ten aanzien van het bruto binnenlands product (bbp) ontstaat doordat zij, met uitzondering van de werkloosheidsuitgaven, weinig gevoelig zijn voor schokken van het bbp. Indien het bbp bijvoorbeeld lager is, zullen de uitgaven in verhouding tot het bbp stijgen. In tweede orde wordt de cyclische component tussen de verschillende overheidsentiteiten verdeeld volgens de finale uitgaven per entiteit.

De cyclische correctie waarvan in het advies van de HRF voor 2015 voor Vlaanderen wordt uitgegaan, bedraagt -0,10 percent van het bbp ofwel 401,6 miljoen euro. Door de verslechterde conjunctuur valt te verwachten dat de cyclische correctie hoger zal uitvallen bij het hernieuwen van deze oefening door de HRF, maar exacte cijfers zijn tot op heden niet bekend.

Naast de cyclische dient eveneens een correctie te worden doorgevoerd voor eenmalige operaties binnen elke gemeenschap en elk gewest. Voor 2015 gaat de HRF uit van de gegevens van het Federaal Planbureau. Voor 2015 wordt deze correctie op nul percent geraamd.

Vanuit Vlaams oogpunt lijkt het anderzijds aangewezen om de couponbetalingen van de lening aan KBC, waarbij de coupon gekoppeld is aan een dividenduitkering, toch ook als eenmalige inkomsten te aanschouwen. Dit betekent een minderontvangst van 171 miljoen euro. De Vlaamse rentebetalingen die gekoppeld zijn aan de nog uitstaande lening aan KBC, kunnen op hun beurt dan weer positief worden gecorrigeerd ten opzichte van de voorziene uitgaven. Voor 2015 betekent dat een positieve correctie van 55,8 miljoen euro.

Tot slot dient er ook nog een correctie te worden doorgevoerd voor het te gunstige percentage in de Bijzondere Financieringswet voor de opcentiemen die door de gewesten worden geheven in de komende drie begrotingsjaren. In begrotingsjaar 2018 wordt een negatieve afrekening verwacht. Op jaarbasis beschouwd, ontvangt het Vlaamse Gewest momenteel immers ongeveer 158 miljoen euro te veel aan opcentiemen. Deze ontvangst kan als eenmalig worden beschouwd en dient dus ook in mindering te worden gebracht om een structureel begrotingsaldo te bepalen.

Verder moet nog de bemerking worden gemaakt dat er bijvoorbeeld ook binnen de gewestbelastingen nog eenmalige effecten in de begroting vervat zitten. Zo worden binnen de Federale Overheidsdienst Financiën momenteel nog dossiers verwerkt uit de voorbije, door de federale overheid geïnitieerde fiscale regularisatierondes, waarbij ook de Vlaamse overheid misgelopen successierechten recupereert. Ook dit effect, dat verrekend zit in de raming van de successierechten voor 2015, kan als een eenmalige ontvangst worden beschouwd, waardoor het verschil tussen nominaal en structureel begrotingsevenwicht verder vermindert. De grootte van dit bedrag is momenteel niet bekend, omdat de federale overheid deze ontvangsten niet apart raamt.

De cyclische en eenmalige correcties samen komen, vertrekkend van het nominaal begrotingsevenwicht, op een beperkt structureel overschot van 128 miljoen euro.

De tweede methodologie is die van de Vlaamse overheid. Zij werd in de vorige legislatuur ontwikkeld door een werkgroep onder leiding van Etienne Poelvoorde, die trouwens vroeger ook actief was binnen de SERV.

Voor het bepalen van de cyclische component binnen het begrotingsaldo vertrekt zij niet van de ratio tussen de evolutie van de gezamenlijke uitgaven en die van het bbp, maar van de vaststelling dat de overheidsontvangsten evenredig evolueren met de schokken die het bbp treffen.

Voor de berekening van de cyclische component binnen het begrotingssaldo maakt zij dan ook het verschil tussen de ontvangsten die er zouden zijn bij een bbp dat overeenkomt met haar intrinsieke potentieel, en degene die er zijn bij het effectieve bbp. Indien daarin ook het effect van het tijdelijk te hoge opcentiemenpercentage wordt meegenomen, komt men op een positieve conjunctuurcorrectie van 229 miljoen euro. De nettocorrectie voor KBC ten belope van 115 miljoen euro dient daar uiteraard nog aan toegevoegd te worden. Cyclisch en eenmalig effect samen genereren een berekend structureel begrotingsaldo van 114 miljoen euro bij een nominaal begrotingsevenwicht.

De minister concludeert dat het berekenen van een structureel begrotingsaldo geen evidente maar vooral een weinig stabiele oefening is. Grootste probleem is dat de raming van de cyclische component niet alleen onderhavig is aan de groei van het nominale bbp, maar ook aan de raming van de impact van de groei van het potentiële bbp. Die is immers afhankelijk van de beschikbaarheid van de productiefactoren arbeid, kapitaal en technologische ontwikkeling en wordt regelmatig bijgesteld. Gelet op de instabiliteit van de raming van zowel het nominale als potentiële bbp is het dan ook zeer moeilijk om louter en alleen met structurele begrotingsdoelstellingen een begroting te beheren.

Daarnaast is ook de bepaling van wat als eenmalige factor dient gecorrigeerd te worden, voor discussie vatbaar.

Het zal dus steeds zaak zijn om eventuele structurele begrotingsinspanningen die in een Belgisch stabiliteitsprogramma bepaald worden, binnen een federale context naar nominale doelstellingen te vertalen.

In het advies van de HRF van maart 2014 wordt voor de gemeenschappen en gewesten een nominaal begrotingsevenwicht vooropgesteld. In de begroting 2015 die de regering ondertussen in het Vlaams Parlement heeft ingediend, volgt zij die aanbeveling.

Uiteraard volgt zij de evoluties binnen het Europees begrotingstoezicht en de verdere verdeling van saneringsinspanningen tussen Entiteit I en Entiteit II verder op. Daarbij zal zij de boodschap verdedigen dat de Vlaamse overheid momenteel niet alleen in nominale termen, maar ook in structurele termen een gezond begrotingsbeleid voert.

3. Discussie

De heer *Jan Bertels* vraagt waarom in het voorgestelde saldo geen rekening werd gehouden met de effecten van de betaalkalender.

Minister *Annemie Turtelboom* antwoordt dat alleen de echt eenmalige ontvangstenposten werden gecorrigeerd. De vraag illustreert de problematische bruikbaarheid van het begrip. Hoe meer men opneemt binnen de categorie eenmalig, hoe kleiner het verschil tussen nominaal en structureel wordt.

De heer *Jan Bertels* wijst erop dat het SERV-advies nadrukkelijk naar die betaalkalender verwijst.

Minister *Annemie Turtelboom* voegt nog toe dat net vanwege het gebrek aan zekerheid twee methodes werden gehanteerd. Er zullen altijd bijstellingen van de ramingen nodig zijn, maar zo heeft men alvast een indicatie.

De heer *Jan Bertels* stelt vast dat de beperking tot de grote posten soms als argument wordt gebruikt en soms niet.

Verder vraagt hij op welke manier, op basis van welke parameters en met welk meerjarenpad de minister de structurele definitie van de inspanningen van gemeenschappen en gewesten voor het Overlegcomité gaat brengen.

Wat is, in het kader van het pleidooi van economen voor slimme investeringen en het bevorderen van de economische groei, haar visie op de spreiding van de inspanningen? Die hoeft overigens geen schuldopbouw of doorschuiven naar de toekomst te impliceren, onderstreept hij.

De heer *John Crombez* vindt de opmerkingen en de aanbevelingen van de SERV feller dan anders. De lectuur van het advies maakt de keuze die de regering maakt in haar Septemberverklaring verbazend. Zij verdedigt immers de besparingen in onder meer Onderwijs en Welzijn als noodzakelijk voor een nominaal evenwicht in de context van Eurostat, de conjunctuur en de zesde staats hervorming, terwijl zij in feite van de vorige regering een begroting met een nominaal evenwicht maar ook een structureel financieringstekort erfde. De vorige eindbegroting bevatte namelijk voor 220 miljoen euro aan eenmalige maatregelen, hoe passend die conjunctureel ook kunnen zijn. Daar komt bij dat de impact van de zesde staats hervorming volgens de SERV beperkt is. Klopt zijn interpretatie dat de keuze van de regering voor besparingen met het oog op een nominaal in de plaats van structureel evenwicht niet noodzakelijk is?

Verder valt hem de impact van het ontbreken van een structurele meerjarenlogica op. Het SERV-advies stelt bij herhaling dat de spreiding van uitgaven, zoals die voor scholenbouw, evenals een nominaal tekort in 2015 te overwegen vallen. De beperking van de investeringsruimte remt immers potentieel de toekomstige groei af. Hij leest in het SERV-advies een waarschuwing tegen overdreven besparen op grond van conjuncturele tegenvallers. Klopt dat? Het lid pleit in dat verband met de SERV – en het Rekenhof – voor duidelijkheid over de investeringsplannen en de betaalkalender.

Hoe moet volgens de SERV worden omgegaan met de sinds de Septemberverklaring opgedoken plannen om eenmalig te besparen op de lastenverlaging voor bedrijven, de renovatiepremie en de kinderbijslag?

Tot slot merkt hij op dat de regering het SERV-advies had kunnen volgen in zijn pleidooi voor een structureel evenwicht en de daaruit volgende noodzaak van overleg met de federale overheid over de samenstelling van de inspanning van alle regeringen. Het is immers zo dat de regio's bij tragere groei altijd een grotere inspanning leveren dan de Federale Regering. De SERV rekent voor dat de Vlaamse Regering bij een half percent minder groei en behoud van het nominale evenwicht een extra inspanning van 400 miljoen euro doet. Klopt zijn berekening dat deze begroting, met haar groeivertraging van 0,3 percent en haar nominale evenwicht, 240 miljoen euro te veel bespaart? Dat bedrag komt overeen met de genoemde lastenverlaging voor bedrijven en de besparingen in het hoger onderwijs.

De heer *Erwin Eysackers* pleit ervoor de tijdsdimensie niet uit het oog te verliezen. De sociale partners vergaderen intensief om tot consensus te komen. Dat was bij het voorliggende advies van 7 juli het geval en zal dat ook zijn in het licht van de begrotingsanalyse van januari. Er moet immers over wat sinds juni is gebeurd eenzelfde consensus worden bereikt vooraleer de SERV daarover uitspraken kan doen. Antwoorden op gedetailleerde vragen en berekeningen kunnen in een technische nota worden gegeven.

De SERV kan niet anders dan de afspraken in het aan Europa voorgelegde Belgisch Stabiliteitsprogramma als uitgangspunt nemen. Wel pleit de raad in zijn advies inderdaad voor een structurele benadering en voor overleg erover, maar ook voor een maximale toepassing bij gebrek aan resultaat.

De heer *Axel Mathot*, medewerker van de studiedienst van de SERV, nuanceert het ontbreken van een structureel evenwicht in 2014 en verwijst daarvoor naar zijn rapport van mei 2014. Het klopt dat in 2015 een aantal in 2014 eenmalig geschrapte uitgaven weer opduiken maar daar staan eenmalige ontvangsten (zoals KBC) en conjuncturele factoren tegenover. Voor 2015 zijn daarnaast de belangrijkste factoren de saneringsinspanningen ter waarde van bijna 700 miljoen euro en de herclassificatie door Europa.

Hij bevestigt dat de SERV voorstander blijft van een structureel kader, maar tegelijk moeten de bestaande afspraken met de andere overheden loyaal worden uitgevoerd. Hij herhaalt het pleidooi om overleg over de herziening op te starten. De spreker erkent ook het genoemde negatieve effect op de Vlaamse overheid en de recuperatie door de federale overheid. Anderzijds blijven het allemaal Belgische inspanningen, maar dat is een politieke afweging, waarmee de SERV zich niet bemoeit.

Europa zal nooit het project 'Scholen van Morgen' aanvaarden als eenmalige uitgave maar altijd zien als investeringen. Het is dan aan de Vlaamse Regering om te beslissen hoe ze die in de begroting opneemt. De SERV is voorstander van de gulden middenweg tussen niet meer uitgeven dan mogelijk en niet meer besparen dan nodig.

Minister *Annemie Turtelboom* bevestigt dat de logica van de Vlaamse Regering uitgaat van het nominale kader dat is afgesproken met de andere entiteiten. Of dat voor altijd is, zullen we wel zien. De herhaalde pogingen om de indruk te creëren dat zij niet meer investeert, beginnen haar te irriteren. De Vlaamse Regering voorziet immers een investering van 4,2 miljard euro, maar wil tegelijk goede overheidsfinanciën. De schulden van vandaag zijn de belastingen van morgen. En de schuldgraad van België, waarvan Vlaanderen een onderdeel vormt, is al ontzettend hoog.

De heer *Matthias Diependaele* vindt de zesde staatshervorming niet klein: 750 miljoen euro in 2015 en 1,5 miljard euro in 2016. Niemand heeft ooit beweerd dat de Vlaamse begroting geen eenmalige inspanningen bevatte, maar dat is in afspraak gebeurd.

Hij is ervoor te vinden om de conjuncturele verschillen uit te schakelen in een structurele begroting maar het is gemakkelijk om daarmee aan te vangen in een tijd van laagconjunctuur, want dan mag men in het rood gaan en zich voornemen om later overschotten te sparen. Nog afgezien van de vraag hoelang het wachten op de hoogconjunctuur zal zijn, blijft de vraag of de politici van dat moment inderdaad dat voornemen zullen uitvoeren. De ervaring leert helaas het omgekeerde, vooral op federaal niveau. Hij is wel bereid ermee te beginnen in een periode van hoogconjunctuur en meteen reserves op te bouwen.

De heer *John Crombez* herhaalt zijn vraag over de berekening van de extra inspanning bij 0,3 percent groeivertraging. Of moet Vlaanderen zijn aandeel in de inspanning niet langer beperken tot wat het moet doen? Zijn doel is een juiste verhouding. Hij herhaalt ook zijn vraag over de eenmalige niet-uitgaven. Niemand heeft beweerd dat Vlaanderen niet investeert.

Het lid erkent dat de keuze om de scholenbouw wel of niet in één keer op te nemen, politiek is, maar de SERV zegt wel in zijn advies dat kan overwogen worden om naar een tekort te gaan. Hij concludeert dat men dan minder zou moeten saneren. Klopt dat? Kan te ver saneren een negatieve impact hebben op de groei?

De heer *Jan Bertels* herhaalt zijn vraag over het meerjarig pad dat de Vlaamse Regering zal meebrengen naar de onderhandelingen over een nieuw stabiliteitsprogramma, die onvermijdelijk worden door het verlaten van het federale evenwicht.

De heer *Matthias Diependaele* bevestigt de genoemde investeringen. Tijdens de vorige legislatuur werd gezorgd voor het grootste groeipad in Onderzoek en Ontwikkeling ooit. Deze regering zal die nog versterken en er komen er ook in Welzijn.

De heer *Erwin Eysackers* antwoordt dat de sociale partners aan de start staan van een overlegproces over wat er sinds juni is beslist en over de macro-economische verslechtering die sindsdien heeft plaatsgevonden. Hij attendeert erop dat ze niet noodzakelijk dezelfde visie hebben. Men moet de adviezen van de raad altijd in hun context zien en voor het voorliggende advies is dat dus de situatie begin juli 2014.

Hij bevestigt dat de taakverdeling tussen de entiteiten, binnen de doelstellingen volgens dewelke Europa België opvolgt, wel degelijk effecten heeft. Bij tegenvallende conjunctuur leidt een nominaal evenwicht inderdaad tot een bijkomende inspanning door de gewesten en de gemeenschappen, terwijl omgekeerd een te laag ingeschatte conjunctuur een meevaller zou zijn voor hen. Precies om die schommelingen te vermijden pleit de SERV al lang voor een structurele benadering. Anderzijds is hij in zijn analyse wel uitgegaan van het feitelijke, bestaande stabilisatieprogramma.

Hij bevestigt dat de structurele benadering best op het Overlegcomité wordt besproken, maar erkent dat dit nog niet tot resultaten leidde. De SERV pleit in afwachting om toch al maximaal structureel na te denken, zodat de begroting niet om de paar maanden moet worden bijgestuurd. De raad zegt echter niet om alles te laten vallen en helemaal voor de structurele aanpak te gaan.

De heer *Axel Mathot* vult aan dat de SERV geen voorstander is van een structureel begrotingssaldo, precies vanwege de volatiliteit. In de plaats bepleit zij structurele vooruitgang vanaf een bepaald ijkpunt, bijvoorbeeld de goedgekeurde begroting 2015. Hij bevestigt dat Europa sinds 2005 in zijn nieuwe methode tekorten toestaat op korte termijn, maar alleen voor jaren waarin de economische groei lager is dan potentiële groei zoals in 2014.

De toepassing door de heer Crombez van het voorbeeld in de bijlage op een groeivertraging van 0,3 percent is op zich correct, zij het dat het voorbeeld vereenvoudigd was en geen rekening hield met een verslechtering van de output gap, waardoor het effect kleiner wordt maar toch nog aanzienlijk blijft.

De SERV spreekt zich in zijn advies niet uit over de scholenbouw maar zegt alleen dat de raad, indien het project als eenmalige uitgave aanvaard wordt, dat

spoor aanbeveelt, maar niet als dat niet het geval blijkt te zijn. Verder gelooft de raad dat een structurele benadering een positief element is voor de economie maar hij spreekt zich niet uit over de impact van de Vlaamse begroting op de economie.

Minister *Annemie Turtelboom* staat achter de begroting. Zij spreekt tegen dat bepaalde inspanningen vandaag – in economisch moeilijke tijden – niet doen, geen effect heeft. Men zal dan immers op een ander moment, als het economisch beter gaat, overschotten moeten creëren. Dat is geen stabiele, structurele begroting. De Europese regels, hoe kafkaïaans ze soms ook lijken, zijn wat ze zijn. Men kan ze niet eenvoudig naast zich leggen wanneer het niet uitkomt. Wel is zij voorstander van overleg met Europa over een boekhouding die de realiteit beter weergeeft. Hoe de economie zal evolueren, kan zij evenmin voorspellen. De regering wil tegelijk 4,2 miljard euro investeren en de uitgaven gezond maken door hen de kosten van diensten te laten reflecteren.

Op vraag van de heer *John Crombez* vult minister *Annemie Turtelboom* nog aan dat zijn vraag over de eenmalige niet-uitgaven aan de orde zal komen bij de begrotingsbesprekingen. Het klopt in dat verband dat ook de SERV zich nog niet heeft kunnen uitspreken.

Jan HOFKENS,
voorzitter

Jan BERTELS,
verslaggever

BIJLAGE:

Berekening structureel saldo

Berekening structureel saldo

In duizend euro	Berekening HRF	Berekening Vlaamse overheid
<i>cyclische correctie</i>	401.610	
BBP in lopende prijzen (in duizend euro). Parameter Federaal Planbureau (FPB) - Sept. 2014	401.610.000	
cyclische component begroting Vlaams Gemeenschap (in % BBP) - HRF-advies van maart 2014	0,1000%	
Delta ontvangsten BFW (Potentiële groei vs. Effectieve groei) (met correctie voor opcentiemen%). Parameters FPB - sept. 2014		229.397
<i>correctie voor éénmalige verrichtingen</i>	-273.293	-114.960
KBC dividend	-170.713	-170.713
rente op KBC schuld	55.753	55.753
Opcentiemen%	-158.333	(zie delta ontvangsten BFW)
TOTAAL	128.317	114.437